

Innspill til NORAD om forvaltning av informasjonsstøtten

Vi i Norges Fredsråd vil takke for muligheten til å komme med innspill til forvaltningen av informasjonsstøtten.

Informasjonsstøttens særegne samfunnsoppgave er å bidra til økt engasjement og kunnskap om FNs bærekraftsmål (SDG) i Norge. Vi ønsker å gripe muligheten til å komme med innspill og invitere NORAD til å heve fredsperspektivet, i mål med regjeringens overordnede mål om en mer samstemt utviklingspolitikk, bærekraftsmål 16 og de underliggende delmålene.

Vi anbefaler: at informasjonsstøtten bør forvaltes på en annen måte enn støtteordninger knyttet til bistand i utviklingsland, da denne praksisen vanskeliggjør søknader fra organisasjoner som ikke møter ODA-kriteriene. Konkrete SDG-mål bør være endemål for resultatrammeverk og endringsteori, uavhengig om søkere er bistandsorganisasjoner eller har partnere i utviklingsland.

Vi mener våre anbefalinger er i tråd med informasjonsstøtten som et redskap for å ivareta et bredt meningsmangfold, samtidig som målet om forenklet forvaltning ivaretas.

Vi anbefaler: å forenkle krav til mindre søknader, for eksempel gjennom en stige av hva som forventes ved søknad og rapporteringsomfang. Det er ressurskrevende å imøtekomme NORADs krav. Større organisasjoner har ofte egne stillinger til å følge opp selve søknadsprosessen, det har ikke mindre organisasjoner kapasitet til. For å sikre meningsmangfoldet og perspektivene mindre og nisjeorganisasjoner bidrar med, må det legges til rette for at disse organisasjonene kan søke. Alternativt bør man utvide bruk av rammetilskudd, altså at man leverer én større, flerårig søknad, og leverer forenklete handlingsplaner og fremdriftsrapporter i løpet av en flerårig tilskuddsperiode.

Hvis man ikke i større grad åpner opp for sivilsamfunnsorganisasjoner som utfordrer norsk utenriks- og forsvarspolitiske prioriteringer i lokal og historisk kontekst, ser vi ikke at informasjonsstøttens overordnede mål ivaretas på en god nok måte. Slik bidrar tilskuddsordningen til å fremme demokratisk deltagelse, kritisk debatt og kunnskap også om utviklingspolitiske temaer, i tråd med mål om samstemthet.

Bakgrunn for innspill:

Regjeringen har de siste årene årlig foreslått å kutte støtten til fredsorganisasjoner fra Utenriksdepartementet. Støtteordningen som var kjent som "Opplysningsarbeid for fred" ble fjernet i 2017. Bakgrunn for kutt har tidligere vært uttalt som at Utenriksdepartementet ikke skal støtte informasjonstiltak i Norge/med norsk befolkning som målgruppe.

Den eneste tilskuddsordningen som nå er tilgjengelig for fredsorganisasjoner ligger under kapittel 118.72 "nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet" - men ordningen har kun fokus på nedrustning av kjernevåpen og ikke et bredere fredspolitisk fokus lik

“Opplysningsarbeid for fred”. Resultatet er at det i dag ikke gis støtte til organisasjoner som jobber med fredspolitisk informasjonsarbeid annet enn nedrustning av kjernevåpen.

Vedvarende økonomisk uforutsigbarhet går på bekostning av genuint opplysningsarbeid og effektiv ressursbruk. Uten forutsigbare økonomiske rammer er det vanskelig å sikre den profesjonaliteten og kompetansen som kreves for å opprettholde aktivitet og sikre frivillig engasjement.

I realiteten har dette ført til en nedbygging av norsk fredsbevegelse og resultert i fravær av viktig informasjon fra sivilsamfunnet i Norge på sentrale samfunnsområder - en forutsetning for demokratiet.